

Βασικές αρχές λειτουργίας των Ε.Δ.Υ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

PHD, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

07/11/2022

Απαρχές

- ▶ Νόμος 3699/2008: Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (Ε.Δ.Ε.Α.) στα ειδικά σχολεία.
- ▶ Νόμος 4115/2013: «Επιτροπή Διαγνωστικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Ε.Δ.Ε.Α.Υ.)». Ίδρυση Σχολικών Δικτύων Εκπαίδευσης και Υποστήριξης (Σ.Δ.Ε.Υ.).
- ▶ Ν 4823/2021: Ε.Δ.Υ. (Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης)
- ▶ Υ.Α. 2021: Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Δ.Υ.

Κοινωνικό – εκπαιδευτικό πλαίσιο

- ▶ Ευρύτερες ανακατατάξεις στην κοινωνική ζωή, αυξανόμενες ανάγκες ατόμων, οικογενειών, ολόκληρων κοινωνικών ομάδων.
- ▶ Εμφάνιση και ενίσχυση όλο και ποιο σύνθετων προβλημάτων στο σχολείο.
- ▶ Αύξηση φοίτησης μαθητών με αναπηρία στην τυπική γενική εκπαίδευση.
- ▶ Ανάγκη υποστήριξης άμεσα στο σχολικό περιβάλλον.
- ▶ Ενίσχυση του σχολείου με υποστηρικτικές δομές.

Φιλοσοφία

- ▶ Η διάγνωση, ο σχεδιασμός, η παρέμβαση να γίνεται από ομάδες ειδικών και όχι από μεμονωμένα άτομα.
- ▶ Καμία ειδικότητα από μόνη της δεν διαθέτει τις γνώσεις και τα μέσα για να διαγνώσει - εκπαιδεύσει μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες.
- ▶ Η αρχική αξιολόγηση, ο σχεδιασμός και οι παρεμβάσεις να γίνονται μέσα στο σχολείο διεπιστημονικά. Το προφίλ των μαθητών είναι γνωστό στους εκπαιδευτικούς.
- ▶ Μειώνονται τα αιτήματα προς το ΚΕΔΑΣΥ.

Διεπιστημονικότητα

- ▶ Έχει ως σκοπό τη βελτίωση της εκπαίδευσης, την αξιολόγηση και την υποστήριξη των παιδιών με αναπηρίες και κατά συνέπεια την άρση του σχολικού-κοινωνικού αποκλεισμού.
- ▶ Αφορά στην ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των επιστημών. Σφαιρική - ολιστική προσέγγιση.
- ▶ Δεν αποτελεί αθροιστικό αποτέλεσμα αλλά προϊόν εσωτερικού διαλόγου, αλληλεπίδραση διαφόρων πλευρών και σύνθεση.
- ▶ Δουλεύοντας διεπιστημονικά στο σχολείο, μπορούμε να δούμε αλλιώς συμπεριφορές και δύσκολες καταστάσεις, σχολική κουλτούρα, οικογενειακή ζωή.

ΣΚΟΠΟΙ Ε.Δ.Υ.

- ▶ Η ανάπτυξη διεπιστημονικών πρακτικών εκπαιδευτικής αξιολόγησης των μαθητών, συμβουλευτικής και παιδαγωγικής υποστήριξης.
- ▶ Η διερεύνηση και ο εντοπισμός των εκπαιδευτικών αναγκών.
- ▶ Η εφαρμογή παιδαγωγικών, εκπαιδευτικών και άλλων υποστηρικτικών μέτρων για το σύνολο των μαθητών της σχολικής κοινότητας.
- ▶ Η υλοποίηση εξατομικευμένων ή ομαδικών δράσεων ενίσχυσης των γνωστικών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, παιδαγωγικής και συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης σε εκπαιδευτικούς και γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών και συνολικά.
- ▶ Η εφαρμογή στοχευμένων παρεμβάσεων ενδυνάμωσης όλων των μελών της σχολικής κοινότητας».

Αρμοδιότητες Ε.Δ.Υ.

- ▶ Διενεργεί διεπιστημονική, εκπαιδευτική αξιολόγηση.
- ▶ Διαμορφώνει πρόγραμμα διαφοροποιημένης ή εξατομικευμένης διδασκαλίας.
- ▶ Συντάσσει και υλοποιεί βραχυχρόνιο πρόγραμμα παρέμβασης.
- ▶ Συντονίζει και παρακολουθεί τις δράσεις κοινωνικής στήριξης του μαθητή και των γονέων του.
- ▶ Συνεργάζεται με τις κοινωνικές υπηρεσίες.
- ▶ Υποστηρίζει τη σχολική μονάδα και τους μαθητές κατά τη μετεγγραφή ή τη μετάβαση σε επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης.

Αρμοδιότητες Ε.Δ.Υ. (2)

- ▶ Παραπέμπει στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. μαθητές που συνεχίζουν, παρά την υποστήριξη στο σχολείο τους, να έχουν δυσκολίες μάθησης ή συμπεριφοράς ή ένταξης στο σχολικό περιβάλλον.
- ▶ Συνεργάζεται με το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή στοχευμένων εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, σε ατομική ή ομαδική βάση, για την υποστήριξη του συνολικού έργου της σχολικής μονάδας.
- ▶ Σχεδιάζει και υλοποιεί συμβουλευτικές παρεμβάσεις στους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας σε ζητήματα αποδοχής της διαφορετικότητας και αξιοποίησης της ετερογένειας του μαθητικού πληθυσμού, ενδυνάμωσης συγκεκριμένων μελών ή ευάλωτων ομάδων της σχολικής κοινότητας, ανάπτυξης συνεργατικών πρακτικών, ψυχοκοινωνικής στήριξης.

Σύλλογος διδασκόντων

- ▶ Στην αρχή του σχολικού έτους, ειδική συνεδρίαση. Ενημερώνεται από τον Δ/ντή για τη λειτουργία της ΕΔΥ. Τα μέλη της ΕΔΥ ενημερώνουν για τον ρόλο και τα καθήκοντα της κάθε ειδικότητας και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να συμβάλει στην λειτουργία της σχολικής μονάδας και στη καλύτερη ανταπόκρισή της στις ανάγκες των μαθητών και των οικογενειών τους
- ▶ Ιεραρχεί τις ανάγκες για στήριξη-παρεμβάσεις
(Απαιτείται να αναπτυχθούν σε επίπεδο συλλόγων διδασκόντων, δεξιότητες συνεργασίας, ομαδικότητας, λειτουργίας σε ομάδες, που δεν είναι δοσμένες).

Πλαίσιο λειτουργίας ΕΔΥ (πώς εργάζεται)

- ▶ Βασικός όρος λειτουργίας των ΕΔΥ είναι η συνεργασία με όλους:

Συνεχής συνεργασία μεταξύ των μελών της ΕΔΥ. Με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου. Με εκπαιδευτικό Π.Σ. Με γονείς. Με ΚΕΔΑΣΥ. Με τον Σύμβουλο Σχολικής Ζωής. Με τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης Ειδικής Αγωγής.

- ▶ Μέλη της ΕΔΥ παρεμβαίνουν μέσα στην τάξη παράλληλα με το διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών ή σε ιδιαίτερο χώρο μόνο ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών και το είδος της παρέμβασης που υλοποιείται
- ▶ Συνεργάζονται με τον εκπαιδευτικό του τμήματος και παρέχουν την αναγκαία υποστήριξη σε εκπαιδευτικό υλικό

Πλαίσιο λειτουργίας ΕΔΥ (πώς εργάζεται) (2)

- ▶ Οι ΕΔΥ απαρτίζονται από τις βασικές ειδικότητες που έχει το ΚΕΔΑΣΥ. Επομένως μπορεί (και πρέπει) να αξιολογεί και να συντάξει πρόγραμμα.
- ▶ Δεν μπορεί να συντάξει αξιολογική έκθεση και να προβεί σε γνωμάτευση για το είδος των δυσκολιών και το πλαίσιο εκπαίδευσης.
- ▶ Δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος παραπομπής στο ΚΕΔΑΣΥ παρά μόνο σε περιπτώσεις που απαιτείται έκδοση γνωμάτευσης, απουσιάζουν οι ειδικότητες, το πρόγραμμα δεν αποδίδει.
- ▶ Ιδιαίτερος ρόλος των ειδικοτήτων: Αναφέρονται στον Κανονισμό λειτουργίας των ΕΔΥ. Προκύπτουν από το καθηκοντολόγιο των ειδικοτήτων. Λειτουργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ειδικότητας, στη βάση των γενικών αρχών δεοντολογίας, εμπιστευτικότητας κλπ.

Η εμπλοκή του γονέα

- ▶ Αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, βασικό ενδιαφερόμενο μέρος.
- ▶ Αμφίδρομη - ουσιαστική επικοινωνία - συνεργασία με την οικογένεια του μαθητή.
- ▶ Συμμετοχή των γονέων στο σχεδιασμό, την εφαρμογή των εξατομικευμένων ή ομαδικών προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής, παιδαγωγικής και διδακτικής υποστήριξης του μαθητή.
- ▶ Τίθενται κοινοί στόχοι, κοινές πρακτικές στο σχολικό και στο οικογενειακό - κοινωνικό περιβάλλον του μαθητή.
- ▶ Ανάπτυξη από το σχολείο, πολιτικής συμμετοχής του γονέα.
- ▶ Ενημερώνεται, συμμετέχει στις συνεδριάσεις της ΕΔΥ που αφορούν το παιδί, υπογράφει το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.).
- ▶ Χωρίς τη συμμετοχή γονέα οι προσπάθειες θα είναι άκαρπες.

Αποφυγή στρεβλώσεων (ή τι πρέπει να προσεχτεί)

- ▶ Η ΕΔΥ δεν προβαίνει σε έκδοση αξιολογικών εκθέσεων. Ο/Η ψυχολόγος δεν χορηγεί νοομετρικά τεστ. Αξιολογεί με παρατήρηση, συλλέγει πληροφοριών από εκπαιδευτικούς, γονείς, φάκελο μαθητή.
- ▶ Το ΕΕΠ μέλη των ΕΔΥ δεν μένουν στο γραφείο αλλά εμπλέκονται στις σχολικές δραστηριότητες, ενημερώνουν και ενημερώνονται από τους εκπαιδευτικούς.
- ▶ Ο ρόλος του Ψυχολόγου δεν είναι να υποστηρίξει μαθητές χωρίς σχέδιο και πρόγραμμα («πήγαινε στην ψυχολόγο»).
- ▶ Η αρχική συνεδρίαση του Συλλόγου διδασκόντων είναι αναγκαία για την γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς, για αποσαφήνιση ρόλων.
- ▶ Διαρκής συνεργασία της ΕΔΥ. Κατάρτιση προγράμματος ανά εβδομάδα μετά από συνεργασία των μελών. Να είναι γνωστό στα μέλη για την επόμενη βδομάδα.

Διαπιστώσεις – Δυσκολίες – Εμπόδια (1)

- ▶ Η λειτουργία των ΕΔΥ αποτελεί θετική εξέλιξη. Χρειάζεται διεύρυνση για την κάλυψη όλων των σχολείων. Ενίσχυση των μεγάλων σχολείων.
- ▶ Δεν έχει γίνει «συνείδηση» της σχολικής κοινότητας ως οργανικό κομμάτι της. Χρειάζονται βήματα από όλες τις πλευρές (Διευθυντή, εκπαιδευτικούς, ειδικότητες). Αρκετά σχολεία δεν έχουν αποστείλει ακόμα το Πρακτικό του Σ.Δ. με την ιεράρχηση των αναγκών.
- ▶ Η εισαγωγή ενός νέου θεσμού ακολουθείται από δράσεις ενημέρωσης. Δεν υπήρξε οργανωμένη προσπάθεια ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την ΕΔΥ.
- ▶ Απουσία κουλτούρας συνεργασίας διαφορετικών ειδικοτήτων λόγω διαφορετικής φιλοσοφίας στη βασική εκπαίδευση, στερεοτύπων και προκαταλήψεων αναφορικά με το ρόλο του ΕΕΠ.

Διαπιστώσεις – Δυσκολίες – Εμπόδια (2)

- ▶ Έλλειψη χρόνου, χώρου.
- ▶ Αλλαγές στην ιδεολογία, τη στάση, τη συμπεριφορά, την διδακτική προσέγγιση, τον προγραμματισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία.
- ▶ Απαιτούνται βήματα στη **συνεργασία ΕΔΥ - εκπαιδευτικών**. Η ΕΔΥ υποστηρίζει μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς, σχεδιάζει, προτείνει, βοηθάει στην υλοποίηση, υλοποιεί... Βρίσκεται για να παρεμβαίνει.
- ▶ Εστίαση στη βελτίωση των σχέσεων **εμπιστοσύνης** με εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς.
- ▶ Για την ορθή λειτουργία της συνεδριάζει συχνά, σχεδιάζει, παρεμβαίνει, αξιολογεί, επανασχεδιάζει. Όπου λειτουργεί έτσι, με όλα τα μέλη και τη συνεργασία γονέων έχει σημαντικά αποτελέσματα.

Διαπιστώσεις – Δυσκολίες – Εμπόδια (3)

- ▶ Σημαντικός ο ρόλος του Δ/ντή – **Προέδρου** της ΕΔΥ. Η επιτυχία της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη στάση του. Από διοικητική, γραφειοκρατική να γίνει ουσιαστική: συντονίζει, ενημερώνει -ενημερώνεται, συνεργάζεται, συναποφασίζει, δεν δίνει εντολές. Καλείται να συμβάλει στην αποδοχή της ΕΔΥ από τη σχολική κοινότητα δίνοντάς της οντότητα, αναβαθμίζοντας τη λειτουργία της.
- ▶ Η συνεργασία θέλει τουλάχιστον δύο. Αναδεικνύεται η αναγκαιότητα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών γενικής αγωγής (το ίδιο ισχύει και για την Παράλληλη Στήριξη).
- ▶ Το κύρος της ΕΔΥ κατακτιέται με την επιστημονικότητα, τον επαγγελματισμό, τη συνεργασία, την καλή πρόθεση, τον κατάλληλο συντονισμό, την αποτελεσματικότητα. Η συμβολή του καθενός είναι σημαντική ως συνδιαμορφωτή της σχολικής και γενικότερα κοινωνικής πραγματικότητας.

Καλή Δύναμη

(γιατί στην δύναμη βρίσκεται η ελπίδα)